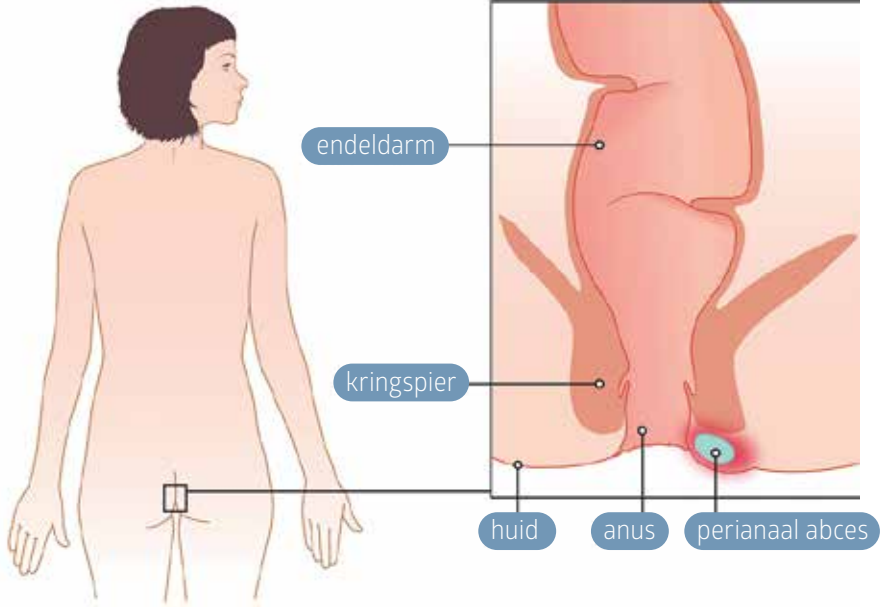

Algemene heelkunde

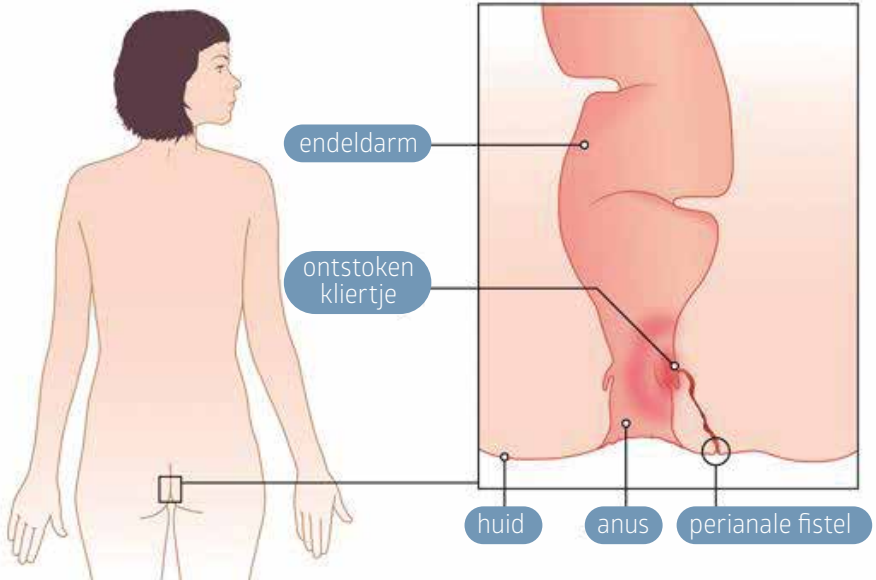
Perianaal abces en/of perianale fistel

PERIANAAL ABCES

PERIANALE FISTEL

Wat is een perianaal abces?

Wat is een perianale fistel?

Een perianaal abces is een **pijnlijke, harde zwelling naast of net buiten de anus, vaak roodpaars van kleur**. Het ontstaat meestal door een ontsteking in de anale klieren die zich uitbreidt naar de huid, wat leidt tot een pus-gevuld abces.

Soms kan het abces vanzelf openbarsten, waardoor een fistel (**een abnormale gang**) tussen de anale klier en de huid ontstaat. Minder vaak ontstaan perianale abscessen of fistels door **aandoeningen zoals de ziekte van Crohn, een blessure of een tumor**. In dergelijke gevallen kan de behandeling complexer zijn.

Hoe wordt een diagnose gesteld?

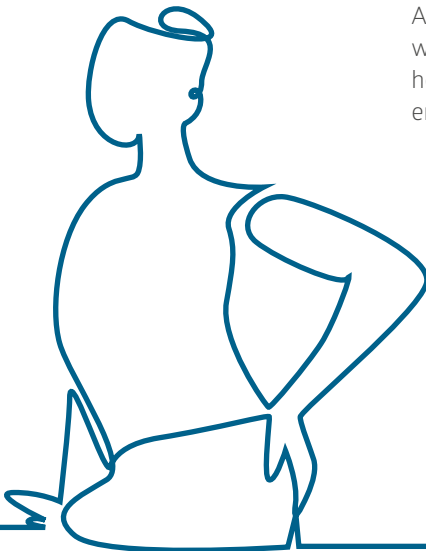
Maak een afspraak met een arts als je pijn ervaart en mogelijk etterig of bloederig vocht rond je anus hebt. **Pijn is het belangrijkste symptoom en vaak is er ook een harde zwelling voelbaar.** Koorts en een algemeen ziek gevoel kunnen ook aanwezig zijn. In sommige gevallen kan een CT-scan of MRI nuttig zijn, maar vaak is de diagnose duidelijk op basis van je symptomen en het lichamelijk onderzoek. Hoewel antibiotica soms helpen, is dit zelden een definitieve oplossing. Meestal word je doorverwezen naar een chirurg voor een operatieve behandeling.

Welke operaties zijn er mogelijk?

Als je abces niet vanzelf opengaat, moet het worden gedraineerd of opengesneden zodat de pus kan weglopen. Dit zal vaak je pijn aanzienlijk verlichten. Tijdens de operatie proberen we ook de fistel (het gangetje) naar de ontstoken klier te vinden. Als dat lukt, plaatsen we meestal een losgeknoopte draad (seton) in de fistel om het abces te laten genezen.

Soms moet het abces op een manier worden opengelegd zodat je zelf de wond kunt verzorgen met wondbadjes of wonddouches, meestal zonder thuisverpleging. In sommige gevallen is thuisverpleging nodig als er bijvoorbeeld een wiek geplaatst wordt of als de abcesholte groot is en meerdere openingen moeten worden gespoeld.

Als we de fistel niet kunnen vinden, leggen we alleen het abces open. Als de fistel heel kort is, kunnen we soms het abces en de fistel in één keer behandelen.

Wat als er een draadje in de fistel werd ingebracht?

Het losgeknoopte draadje in je fistel helpt ons om **het gangetje terug te vinden** en zorgt ervoor dat **vuil kan afvloeien**. Dit betekent dat er nog geelachtig vocht uit de uitwendige opening kan komen, wat normaal en zelfs gewenst is. Na twee tot drie weken plannen we meestal een vervolgspraak in daghospitalisatie, waarbij je mogelijk onder narcose gaat.

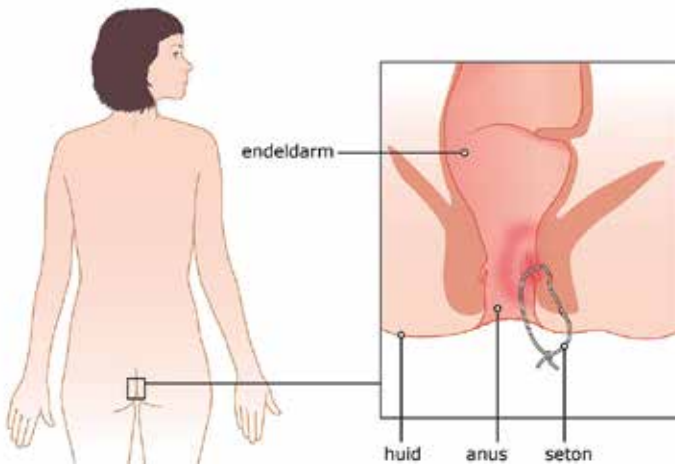
Het draadje (seton) kan worden verwijderd of vervangen door een elastische seton. Deze elastische seton wordt eerst aangespannen om het gangetje geleidelijk open te leggen door het weefsel door te snijden. Als er een andere of meer gecompliceerde techniek nodig is, zal de chirurg dit vooraf met je bespreken.

Wat zijn de mogelijke complicaties?

Bij elke operatie kunnen complicaties optreden, zoals een bloeding of ontsteking. Dit gebeurt **zelden** en als het nodig is, kan een bloeding onder verdoving worden gestelpt.

Tijdelijke problemen met continentie (moeilijkheden met het beheersen van ontlasting of windjes) kunnen optreden door het openrekken van de anus of schade aan de sluitspier.

Als je sluitspier voor de operatie normaal functioneerde, is de kans op langdurige problemen klein. Bij complexere technieken bespreken we de risico's met je voordat we de ingreep uitvoeren. Meer ernstige complicaties, zoals schade aan naburige organen, trombose of longontsteking, zijn **zeer zeldzaam**.

Wat kan je doen vóór de opname?

Zorg ervoor dat je **twee soorten pijnstillers** in huis hebt: paracetamol 1 gr (zoals Dafalgan forte) en ibuprofen 400 mg, die je zonder recept bij de apotheek kunt verkrijgen. Voor de verzorging na de operatie heb je geen speciale producten nodig. Je kunt een zitbadje kopen voor op het toilet of in je ligbad gebruiken. Dit is handig en verkrijgbaar bij de apotheek of een winkel van de mutualiteit. **Een darmvoorbereiding of een lavement is niet nodig.**

Hoe verloopt de opname?

Vaak kan de ingreep in **daghospitalisatie** worden uitgevoerd. **Lees vooraf de brochures en documenten** door die jouw behandelend arts heeft meegegeven toen je op consultatie was om de operatiedatum af te spreken.

Op de afgesproken opnamedag meld je je **nuchter** aan in het ziekenhuis. Vergeet ook niet de **ingevulde en ondertekende formulieren voor thuismedicatie en de preoperatieve vragenlijst** mee te nemen en af te geven aan de verpleegkundige. Je hoeft je niet van tevoren te scheren.

Op je kamer legt de verpleegkundige je uit over pijnstilling, medicatie bij misselijkheid en andere zaken. Wanneer je aan de beurt bent, word je naar het **operatiekwartier** gebracht, waar een infuus wordt geplaatst en je nog enkele vragen krijgt. Sommige vragen worden meermaals gesteld en door verschillende personen: dit gebeurt om je veiligheid te garanderen. Je krijgt een middel toegediend via het infuus waardoor je in slaap valt en de ingreep kan beginnen. De duur van de ingreep varieert, maar dit heeft geen invloed op je herstel.

Na de ingreep blijf je enige tijd in de **ontwaakruimte**. Zodra je weer op je kamer bent, zorgt de verpleegkundige voor je en kun je je belletje gebruiken als je pijn, misselijkheid of andere vragen hebt. Twee uur na de ingreep krijg je iets te drinken en een lichte maaltijd. **Als je comfortabel kunt lopen, mag je naar huis. Als je opname was besproken, blijf je meestal nog één nacht in het ziekenhuis.**

Je mag niet zelf met de wagen naar huis rijden.

Vraag op tijd aan de arts die je ontslag regelt om de nodige papieren voor je werk of verzekering.

Waar moet ik thuis op letten en wat moet ik doen?

Verwittig je huisarts zodra je thuis bent en geef hem de ontslagbrief mee als je deze hebt ontvangen. Meestal heeft hij ook al een digitale versie.

Neem je pijnstillers precies zoals aanbevolen op je medicatieblad. De eerste 5-6 dagen na je thuiskomst, neem je een combinatie van paracetamol 1 gr om de 5-6 uur en ibuprofen 400 mg driemaal per dag, ook als je geen pijn voelt. Dit helpt om pijn te voorkomen en het herstel te bevorderen. Als je geen ontstekingsremmers mag innemen of de bovenstaande medicatie niet voldoende helpt, kun je Tradonal odis 50 mg viermaal per dag gebruiken, maar je hebt hiervoor een voorschrift van je arts nodig.

Met deze pijnstilling zijn de meeste patiënten goed geholpen, de momenten van de stoelgang blijven wel pijnlijk. Neem daarom **zo vlug mogelijk na de stoelgang een warm zitbadje** om de pijn te verlichten.

Gedurende de eerste 10-14 dagen neem je **driemaal daags een zitbadje in lauwwarm water, zonder zeep of ontsmettingsmiddelen**. Na deze periode kun je overschakelen op douchen.

Het is belangrijk om de eerste week na je ingreep regelmatig te **liggen** om te voorkomen dat de wondjes te veel opzwellen. Zorg er ook voor dat je **af en toe rondloopt om flebitis te voorkomen**. Sommige patiënten krijgen kousen of spuitjes tegen flebitis; bespreek dit met je arts, vooral als je eerder flebitis hebt gehad. **Drink veel water** om een vlotte stoelgang te bevorderen.

Het is belangrijk om al deze instructies op te volgen; anders loop je het risico op complicaties of een vertraagde genezing.

Het is normaal dat je de eerste weken na de ingreep **wat bloedverlies hebt na de stoelgang of na het reinigen**. Totdat de wondjes volledig zijn genezen, wat gemiddeld 6 tot 8 weken duurt, kan er **geelachtig vocht** uit de wond komen. Het is het beste om een gewoon maandverband of inlegkruisje te gebruiken om dit op te vangen; dure of steriele kompressen zijn niet nodig.

Neem bij afwijkende symptomen of klachten contact op met je huisarts of chirurg. Je krijgt bij ontslag een afspraak voor een controle, meestal na 6 weken, om te controleren of je genezingsproces normaal verloopt.

Honger of dorst?

Breng een bezoekje aan onze bistro Azter (campus Rumst) of brasserie Meeza (campus Bornem)!

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem
03 880 90 11
spoedgevallen: 03 890 16 03

ref.: 50006303

versie: 08/08/2024

foto's & illustraties: Adobe stock

eigenaar: dr. Julie Bontinck, diensthoofd algemene heelkunde

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be

